

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о декана факультету іноземної філології
Сніжана ГОЛИК/
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА

Рівень вищої освіти	магістр
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В11 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) <i>(за наявності)</i>	В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітня програма	Англійська мова та література. Переклад
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна етика» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки** спеціальності **В11 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)**, перша - англійська освітньої програми **Англійська мова та література. Переклад**

Розробник: Станко Д.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *англійської філології*

протокол № 10 від «28» червня 2025 р.

Завідувач кафедри англійської філології

доц. Сніжана ГОЛИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 9 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

доц Вікторія СИНЬО

© Станко Д.В. 2025р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента –	2	1
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	54	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Професійна етика» є ознайомлення студентів з основними правилами професійної поведінки та ділового спілкування, а також привернути їхню увагу до найважливіших питань теорії і практики професійної педагогічної етики. Курс передбачає збалансовану участь у навчальному процесі двох домінант: теоретичного засвоєння основних проблем та понять професійної етики й набуття практичних навичок професійного спілкування.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- володіти технікою професійної комунікації;
- володіти психологією педагогічного такту;
- застосовувати різні комунікативні форми педагогічного спілкування;
- володіти основами мовленнєвого і невербального етикету;
- розуміти ситуативну роль співрозмовника і відповідно будувати процес спілкування;
- встановлювати педагогічний контакт;
- знаходити оптимальні шляхи виходу з конфліктної ситуації на різних рівнях спілкування.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Професійна етика» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК1 Право інтелектуальної власності та академічна доброчесність
- ОК3 Наукова комунікація в галузі філології

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **Англійська мова та література. Переклад**, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	ПРН - 1
Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	ПРН - 2
Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	ПРН – 5
Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	ПРН – 6
Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються	ПРН – 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Професійна етика»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК-1
Здатність бути критичним і самокритичним.	ЗК-2
Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК-4
Здатність працювати в команді та автономно.	ЗК-5
Здатність спілкуватися іноземною мовою	ЗК-6
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК-7
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ЗК-9
Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ЗК-10
Здатність проведення досліджень на належному рівні.	ЗК-11
Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.	ФК-2
Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	ФК-3
Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	ФК-4
Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	ФК-6
Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.	ФК-7

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік
- презентації
- виконання індивідуальних та групових завдань
- модульні контрольні роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: Опитування. Усний індивідуальний і фронтальний контроль

Форма модульного контролю: Письмова

Форма підсумкового семестрового контролю: Усний

Критерії оцінювання презентацій

«відмінно» - презентація відповідає змісту темі дослідження, ясно і логічно представлена, тема повністю розкрита та ефективно спланована, слайди чітко структуровані, немає граматичних помилок, представлений матеріал лаконічний та завершений;

«добре» - презентація відповідає змісту темі дослідження, є деякі погрішності в логіці представлення матеріалу, тема повністю розкрита, слайди чітко структуровані, є декілька граматичних помилок, але представлений матеріал лаконічний та завершений;

«задовільно» - презентація відповідає змісту теми дослідження, але їй бракує ясності та логічного представлення, тема розкрита не повністю, є досить багато граматичних помилок;

«незадовільно» - презентація не відповідає змісту теми дослідження.

Критерії оцінювання реферату

«відмінно» - реферат має не менше як 250 слів, всі питання висвітлені, влучно розвинуті ідеї та аргументи, робота добре структурована, вживаються звязуючі елементи, лексика вжита відповідно до теми. Студент показує знання та володіння різноманітними граматичними категоріями згідно з програмою курсу, не допускає грубих лексичних, граматичних та орфографічних помилок (2-4).

«добре» - реферат має не менше як 240-250 слів, всі питання висвітлені, добре розвинуті ідеї та аргументи, робота добре структурована, вживаються звязуючі елементи, лексика вжита відповідно до теми. Студент показує знання та володіння різноманітними граматичними категоріями згідно з програмою курсу, допускаються деякі лексичні, граматичні та орфографічні помилки (5-6).

«задовільно» - реферат має недостатню кількість слів, питання не повністю висвітлені, робота не структурована належним чином, немає звязуючих елементів, в роботі багато лексичних, граматичних та орфографічних помилок.

«незадовільно» - реферат не відповідає жодним критеріям.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання на практичних заняттях:

Оцінювання рівня знань студентів з дисципліни «Професійна етика» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК), підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ), підготовка презентацій за 100-бальною шкалою. Завдання поточного модульного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів; завдання, що виносяться на підсумковий контроль знань – від 0 до 50 балів, презентації – від 0 до 20 балів,

Підсумковий контроль знань студентів (ПКЗ) проводиться у формі іспиту. Під час іспиту студент повинен продемонструвати набуті протягом усього періоду навчання знання, вміння та навички, передбачені навчальною програмою.

Підсумкова модульна контрольна робота оцінюється по 50-ти бальній шкалі і переважно містить п'ять завдань, кожне з яких оцінюється по 10 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	P								50	100
20	30									

T1, T2 ... – теми

P - реферат

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль II)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	P								50	100
20	30									

T1, T2 ... – теми

P - реферат

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль II	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	1	20	1	20
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні				
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
...				
Презентація				
Реферат	1	30	1	30
Есе				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Професійна етика як теоретико-прикладна дисципліна. Предмет, завдання й основні категорії професійної етики. Види професійної етики. Основи професійно-педагогічного спілкування. Складові педагогічного спілкування. Комунікативні форми спілкування. Техніка спілкування. Моделі й стилі спілкування. Функції спілкування. Загальні відомості про невербальне спілкування. Поняття особистісного простору. Значення міміки. Значення жестів і поз. Особистість у дзеркалі проксеміки.

ТЕМА 1. Теоретико-методологічні засади професійної етики. Професійна етика як теоретико-прикладна дисципліна. Предмет, завдання й основні категорії професійної етики. Види професійної етики. Педагогічна етика.

ТЕМА 2. Комунікативні форми спілкування. Спілкування як соціальний феномен. Поняття про спілкування. Спілкування як комунікація. Техніка спілкування. Моделі й стилі спілкування. Функції спілкування.

ТЕМА 3. Невербальне спілкування. Загальні відомості про невербальне спілкування. Поняття особистісного простору. Значення міміки. Значення жестів і поз. Особистість у дзеркалі проксеміки.

Змістовий модуль 2. Ділове спілкування. Форми і види ділового спілкування. Фактори впливу. Рівні ділового спілкування. Ділова бесіда. Ділова дискусія. Виступи. Переговори. Основи правильного мислення і говоріння. Техніка мовлення. Роль запитань у спілкуванні. Засоби спілкування, суперечка. Діловий конфлікт. Моделі конфліктів. Критика. Форми реагування на критичні зауваження. Особливості міжнаціонального спілкування. Офіційна мова. Основні управлінські культури. Особливості спілкування з іноземцями.

ТЕМА 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем. Форми і види ділового спілкування та фактори впливу. Рівні ділового спілкування. Ділова бесіда. Ділова дискусія. Переговори. Виступи.

ТЕМА 5. Основи правильного мислення і говоріння. Уміння слухати. Техніка мовлення. Роль запитань у спілкуванні. Засоби спілкування, суперечки.

ТЕМА 6. Діловий конфлікт. Поняття і природа конфлікту. Моделі конфліктів. Критика. Форми реагування на критичні зауваження.

ТЕМА 7. Особливості міжнаціонального спілкування. Офіційна мова. Основні управлінські культури: характерні риси та особливості. Особливості спілкування з іноземцями.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2 -й семестр						
Модуль I						
Теоретико-методологічні засади професійної етики		4	2			10
Комунікативні форми спілкування. Спілкування як соціальний феномен		4	2			8
Невербальне спілкування		2	2			8
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	42	10	6			26
Модуль II						
Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем		2	2			8
Основи правильного мислення і говоріння.		2	2			6
Діловий конфлік		2	2			6
Особливості міжнаціонального спілкування		2	2			6
Особливості спілкування з іноземцями		2	2			4
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	48	10	10			28
Разом за семестр	90	20	16			54

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

		денна	заочна
1	Теоретико-методологічні засади професійної етики.	2	2
2	Комунікативні форми спілкування. Спілкування як соціальний феномен.	2	-
3	Невербальне спілкування	2	-
4	Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем	2	-
5	Основи правильного мислення і говоріння.	2	-
6	Діловий конфлік	2	2
7	Особливості міжнаціонального спілкування	2	-
8	Особливості спілкування з іноземцями	2	-
Разом		16	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія розвитку уявлень про етику та етикет	2	5
2	Основи етичної поведінки	2	5
3	Моральні аспекти ділового спілкування	2	5
4	Культура ділового спілкування	2	5
5	Особливості ораторського мистецтва	2	5
6	Основні вимоги до проведення нарад	2	5
7	Особливості мовної етики	2	5
8	Види міжособистісної взаємодії	2	5
9	Основні правила спілкування	2	5
10	Психологічні типи співрозмовників	4	5
11	Особливості невербального спілкування	4	5
12	Особливості ділової гри	4	5
13	Етика ділового листування	6	5
14	Етика телефонного спілкування	6	5
15	Рекомендаційні листи	6	5
16	Національні особливості спілкування	6	5
Разом:		54	80

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: комп'ютер, інтерактивна дошка, проектор, смартфони

Індивідуальна робота

Тематика наукових рефератів

1. Формування правил поведінки у Давньому Світі.
2. Етика та етикет в епоху Середньовіччя.
3. Етичні стосунки в епоху Нового часу.
4. Етика класичної та пост класичної доби.
5. Етика дружби.
6. Етика керівника. Імідж лідера.
7. Культура ділового спілкування.
8. Діловий конфлікт. Моделі конфліктів.
9. Психологічні типи співрозмовників.
10. Основні принципи педагогічної етики.
11. Педагогічний кодекс моралі.
12. Педагогічний обов'язок та педагогічна справедливість як основа діяльності вчителя.
13. Особливості мовної етики.
14. Особливості невербального спілкування.
15. Особливості міжнаціонального спілкування.

Рекомендована література

Основна

1. Афанасьева І. Діловий етикет.– К., 2003.
2. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування.– К., 2000.
3. Возний Т. С. Етика ділових відносин.– К., 2001.
4. Герет Т. Етика бізнесу.– К., 2002.
5. Головаха Е. Психологія людського порозуміння.– К., 2002.
6. Крамаренко В. І. Управління персоналом фірми.– К., 2003.
7. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування.– Суми, 2002.
8. Малахов В. А. Етика: Курс лекцій.– К., 2001.
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління.– К., 2003.
10. Орбан-Лембрик Л. Е. Основи психології управління.– Івано-Франківськ, 2002.
11. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної діяльності і спілкування.– К., 2007.
12. Палеха Ю. Управлінське документування: у 2 ч. Ч. 1. Ведення загальної документації.– К., 2003.
13. Палеха Ю. І. Ділова етика.– К., 2004.
14. Палеха Ю. І., Кудін В. О. Культура управління та підприємництва.– К., 2008.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___н.р. без змін; зі змінами (Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___н.р. без змін; зі змінами (Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___н.р. без змін; зі змінами (Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)